

Bijlage 6 UP 2023 Brandweer Twente

Aan Gemeente Twenterand
Van Sector Brandveiligheid, Brandweer
Twente
Datum 11 november 2022
Onderwerp Input Uitvoeringsprogramma 2023

Input Uitvoeringsprogramma 2023 Twenterand

Met de regionalisering van Brandweer Twente per 1 januari 2013 is besloten dat Brandweer Twente de taakuitvoering op het gebied van advisering en toezicht brandveiligheid uitvoert. Gemeente Twenterand is als bevoegd gezag (eind)verantwoordelijk voor deze taak en de daaruit voortvloeiende bestuursrechtelijke handhaving (juridische procedure). De taken worden uitgevoerd vanuit de doelstelling:

Het, in samenspraak met de Twentse gemeenten, realiseren van een hoogwaardige uitvoering van taken en gezamenlijke projecten op het gebied van advies en toezicht en het leveren van een relevante bijdrage aan meer veiligheid en betere naleving in Twente.

Middels deze memo doen wij evenals voorgaande jaren een voorstel voor het VTH uitvoeringsprogramma 2023.

Ontwikkelingen

Vanuit de ervaring van de afgelopen jaren kunnen we concluderen dat er ieder jaar ontwikkelingen spelen die van invloed zijn op onze manier van werken, de afgesproken werkvoorraden, de aantallen controles, maar ook de beschikbare capaciteit. Deze ontwikkelingen zijn niet altijd op voorhand te managen. Denk aan de toestroom van (Oekraïne)vluchtelingen, andere maatschappelijke ontwikkelingen, bestuurlijke afwegingen, incidenten met een grote impact of personele problemen. Ook voor 2023 voorzien we een aantal belangrijke ontwikkelingen die ongetwijfeld een invloed zullen hebben. In het kader van transparantie is het goed om een aantal te voorziene ontwikkelingen op voorhand met elkaar te delen. Op die manier kunnen verwachtingen gemanaged worden waardoor er ook tijdig bijgestuurd kan worden indien nodig. De belangrijkste ontwikkelingen die we nu voorzien zijn als volgt:

Omgevingswet

Brandweer Twente bereidt zich inhoudelijk voor op de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging in de bouw. Deze wetswijziging zal gevolgen hebben voor onze organisatie; de werkprocessen, de benodigde competenties van onze medewerkers en de relatie tot en met onze partners. De sector Brandveiligheid werkt hierdoor momenteel aan een doorontwikkeling. Onze missie is het borgen van een veilige en gezonde leefomgeving voor alle inwoners. Daarbij willen wij niet alleen branden en slachtoffers bij branden voorkomen, maar ook brandveilig gedrag bevorderen. Risicogericht adviseren en informatie gestuurd werken is hierbinnen een belangrijke pijler.

Energietransitie

Brandweer Twente ziet veel initiatieven op het gebied van energietransitie waarop advies van ons gevraagd wordt. Te denken valt hierbij aan de aanleg van zonneparken, het stallen van elektrische voertuigen in parkeergarages, het (grootschalig) plaatsen van zonnepanelen op daken en het plaatsen van alternatieve energiebronnen bij evenementen. Wij kunnen vanuit de veiligheidsketen (o.a. repressie en brandonderzoek) adviseren op o.a. omgevingsvergunningen bouwen, bij evenementen en toezicht houden in de praktijk. Daarnaast willen we ook graag betrokken worden bij het proces vanuit de gemeente om te komen tot een visie/beleid ten aanzien van de energietransitie in het kader van veiligheid en gezondheid.

Rookverspreiding

Uit verschillende landelijke onderzoeken komt naar voren dat koude rookverspreiding een grote invloed heeft op de vluchtveiligheid in bouwwerken. Vooruitlopend op de komende wijzigingen in de regelgeving adviseren we op het voorkomen van koude rookverspreiding in gebouwen, met name gebouwen waarbij sprake is van verminderd zelfredzamen.

Kwetsbare inwoners

De samenleving vergrijsst en sinds 2015 is er sprake van een extramuralisering van de zorg. Dit maakt dat een groeiende groep kwetsbare inwoners meer op zichzelf is aangewezen daar waar het gaat om zijn brandveiligheid. Brandweer Twente staat dan ook met haar producten midden in de maatschappij om samen met partners aandacht te hebben voor onze kwetsbare inwoners.

Brandveiligheid woongebouwen

In de Nieuwjaarsnacht van 2020 brak in een galerijflat in Arnhem brand uit, nadat in de entreehal klein vuurwerk was afgestoken. Bij deze brand zijn een tweetal personen overleden, waaronder een kind. Deze tragische brand kreeg veel aandacht in de media en leidde tot discussie over de brandveiligheid van woongebouwen. De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) heeft daarom een onderzoek gestart, met als doel daar lessen uit te trekken (Fatale flatbrand in Arnhem - Lessen voor brandveiligheid, juli 2021).

De Onderzoeksraad doet in haar rapport een aantal aanbevelingen aan diverse partijen, waaronder de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Brandweer Nederland. Deze aanbevelingen zijn gericht op het verbeteren van het toezicht op de brandveiligheid in de gebruiksfase van woongebouwen en het actief, gevraagd en ongevraagd, adviseren van eigenaren van woongebouwen. Brandweer Twente wil in 2023 graag invulling geven aan deze aanbevelingen.

Advies

Bouwen en brandveilig gebruik

Brandweer Twente levert expertise door op verzoek van gemeente Twenterand te adviseren op een aanvraag omgevingsvergunning. Brandweer Twente heeft specifieke kennis en ervaring over en met de interactie tussen gebouwkenmerken, menskenmerken, brandverloop en de interventie door de interne hulpverlening en door de brandweer (Basis voor Brandveiligheid).

Deze expertise wordt gevoed vanuit het optreden bij incidenten, brandonderzoek en evaluaties van branden. Het advies is met name gericht op de veiligheid van de in het gebouw aanwezige personen en de mogelijkheden voor (veilig) brandweeroptreden.

De regelgeving m.b.t. koude rookverspreiding is geïmplementeerd. In de advisering op omgevingsvergunningen vragen we extra aandacht bij de initiatiefnemers om vroegtijdig na te denken over de praktische invulling van de eisen m.b.t. voorkomen van koude rookverspreiding. De regels rondom de praktische realisatie hiervan zijn nog niet helder. Dit komt mede doordat er nog weinig geteste producten/varianten op de markt beschikbaar zijn.

We blijven investeren om onze adviezen in een zo'n vroeg mogelijk stadium bij de verschillende stakeholders op tafel te krijgen. Naast de bevoegde gezagen zijn dit dus ook de vastgoedbeheerders, initiatiefnemers, adviseurs, architecten en bouwbedrijven. De investering om aan te sluiten bij vooroverleggen past bij de ontwikkeling van de omgevingswet en bijbehorende omgevingstafel.

Evenementen

Brandweer Twente kijkt per evenement naar de realistisch te verwachten risico's en aan de hand hiervan wordt beoordeeld of dit evenement op een veilige manier kan plaatsvinden. De brandweer heeft een adviserende rol en richt zich op een aantal brandveiligheidsaspecten. Denk hierbij aan bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van een incident, brandveiligheid van tenten en andere objecten inclusief toe te passen materialen, maximaal toe te laten aantal bezoekers, vluchtveiligheid van het publiek en het veilig gebruik van gasflessen ten behoeve van het bereiden van voedsel. Bij het opstellen van een advies toetst de brandweer of aan alle risico's is gedacht en of er voldoende maatregelen door de organisatie worden getroffen om risico's te voorkomen dan wel te verminderen.

Brandweer Twente merkt dat bij de evenementen waarbij we aan de voorkant, in overleg met organisatoren en gemeente betrokken zijn, we inhoudelijk meer bereiken waardoor we aan de achterkant (beoordeling op papier) weinig meer hoeven bij te sturen. Door vooraf de aanvragen met gemeente en organisatie door te nemen, geven we de organisaties en gemeenten betere handvatten voor het verdere vergunningverleningstraject.

Om de gemeente en organisatoren goed te kunnen bedienen, moeten we de wet- en regelgeving toepassen op desbetreffende evenement en daar uitleg over geven. Dit vereist een meer directe relatie met initiatiefnemers, uiteraard altijd in afstemming met het bevoegd gezag. Dit biedt tevens de mogelijkheid om meer risicogericht advies te geven. Bovenstaande sluit goed aan bij de komst van de Omgevingswet.

Aansluitend op bovenstaande willen we voor 2023 als brandweer nog meer impact maken op het evenementenproces. Ons advies moet op de juiste plek terecht komen en goed worden ontvangen door zowel het bevoegd gezag als bij de organisator. Het advies dat (naar alle waarschijnlijkheid) in de vergunning wordt verwerkt moet de organisator wel bereiken. Dit willen we komend jaar ook gaan toetsen. Komt ons advies op de juiste plek terecht bij de organisator terecht? Dat betekent ook dat we in gesprek zullen gaan met het bevoegd gezag over de inhoud van de vergunningen en tijdens vooroverleggen en evaluaties zullen we de organisatoren vragen of ons advies het doel heeft bereikt.

Risicogericht adviseren met impact zal worden doorgetrokken naar toezicht. In ons advies zullen daar waar nodig specifieke controlepunten worden benoemd. Deze punten zullen de basis vormen voor het toezicht.

Toezicht

Toezichtstrategie brandveilig gebruik

De prioritering en de intensiteit van reguliere controles binnen de gemeenten in Twente worden bepaald op basis het 'Risico Afwegingsmodel Toezicht Brandveiligheid' (RAT). Bij dit model is gebruikt gemaakt van de publicatie 'Basis voor brandveiligheid' om risico's binnen gebouwen beter te typeren. Risico's in gebouwen worden verdeeld in primair en secundair. Het gebouw als zodanig in samenhang met de omstandigheden van verblijf bepalen de primaire risico's. De risico's vanuit het gebruik (naleefgedrag) en de statistische informatie over brandincidenten bepalen de secundaire risico's. Een optimale afstemming tussen de primaire en secundaire risico's is uiteindelijk de belangrijkste voorwaarde voor een brandveilig gebouw. Tenslotte wordt het toezicht op brandveiligheid telkens geoptimaliseerd op basis van de daadwerkelijke controle resultaten om risico's op een adequate manier te kunnen beïnvloeden.

Het afwegingsmodel biedt per gemeente handvatten voor eventuele verdere beleidsmatige sturing dan wel integratie van de lokale belangen (maatwerkafspraken).

Op basis van de RAT wordt voorgesteld om in 2023 te focussen op de objecten conform bijgevoegde objectenlijst en deze zoveel als mogelijk te controleren.

Thema	Prognose
Logies	8
Onderwijs en KDV	10
Zorg	17
Kamerverhuur	0
Totaal	35

In afwijking van de afgelopen jaren en de RAT wil Brandweer Twente in 2023 ruimte creëren om invulling te geven aan de aanbevelingen uit het rapport van de Onderzoeksraad van Veiligheid over de Fatale flatbrand in Arnhem.

Dit willen wij doen door middel van gerichte toezicht en voorlichtingsacties, waar mogelijk in samenwerking met woningcoöperaties. Daarbij zal aandacht worden besteed aan de risico's die bij specifieke gebouwen, zoals corridorflats of portiekflats, en specifieke bewonersgroepen, zoals seniorencomplexen, bestaan.

Aangezien woongebouwen in het verleden niet tot het toezichtsprofiel behoorde is er momenteel nog geen inzicht in de totale werkvoorraad en is nog geen volledig beeld van de risico's binnen de gemeente Twenterand. Daarom zal in 2023 eerst gestart worden met een inventarisatie en zal een risico-indeling worden gemaakt. Daarvoor is ook input nodig vanuit gemeente Twenterand. Middels

de input voor het jaarverslag zullen wij u informeren over welke concrete acties zijn uitgevoerd en wat hiervan de resultaten waren.

Om dit mogelijk te maken zal de groep in de laagste risicoklasse (zelfredzaam en wakend) in 2023 niet worden gecontroleerd. Dit betreft het thema Publieke functies (27 objecten). In voorgaande jaren werden binnen dit thema over het algemeen slechts kleine gebreken geconstateerd met een beperkte invloed op de totale brandveiligheid van het pand en de vluchtveiligheid van de gebruikers.

Thematisch Toezicht

Evenals voorgaande jaren worden de diverse gebruikscategorieën gebundeld en binnen dezelfde periode binnen Twente gecontroleerd. De voorstelplanning van 2023 ziet er als volgt uit:

Gebruiksfunctie	Periode	Reden
Logiesfunctie	Januari	Tijdens het zomerseizoen zijn meer kamers bezet dan gedurende het winterseizoen (m.u.v. de feestdagen)
Onderwijsfunctie en Kinderopvang	Februari t/m april	Tijdens de schoolvakanties kunnen verbouwingen plaats vinden
Zorg, dagbesteding en cellengebouw	Mei t/m augustus	Geen seizoeninvloeden
Kamerverhuur	September t/m december	Start studentenseizoen. Natuurlijk moment voor nieuwe studenten
Gestapelde woningbouw	Juli t/m december	Inventarisatie risicopanden noodzakelijk

Toezichtstrategie bouwen

De risico's van een te bouwen bouwwerk wordt bepaald op basis van de RAT. Gekoppeld aan deze risico's is het minimale ambitieniveau van Brandweer Twente vastgesteld in onderstaande tabel.

Risicoklasse	Controlemoment	Controlefrequentie	Intensiteitsniveau
Zeer Hoog	Voor de oplevering	> 1x	3
Hoog	Voor de oplevering	> 1x	3
Belangrijk	Voor of tijdens de oplevering	1x	3
Mogelijk	Tijdens de oplevering	1x	3
Aanvaardbaar	Een bestuurlijke afweging	Op verzoek	Op verzoek

Brandweer Twente adviseert om de prioritering en controlefrequentie van het bouwtoezicht vanuit de gemeente Twenterand hierop af te stemmen en ons te actief te betrekken.

Vanaf 1 juli 2021 zijn er wijzigingen doorgevoerd in het Bouwbesluit ten aanzien van de brandveiligheid. Zo zijn er rookscheidingen geïntroduceerd, zijn zelfsluitende deuren verplicht bij appartementengebouwen en hebben de aangescherpte eisen mogelijk gevolgen voor draagconstructies. Er is nog veel discussie over de toepassing van deze eisen. Brandweer Twente vraagt daarom hier extra aandacht aan te besteden bij controles in de realisatiefase in 2023.

Toezicht bij evenementen

Team Advies van Brandweer Twente adviseert bij de aanvragen om evenementenvergunning of bij meldingen conform het VTH-beleid. Hierbij wordt de gemeente geadviseerd, op basis van de risico's bij het evenement, wel of niet toezicht te gaan houden in het kader van brandveiligheid. Bij het advies om wel toezicht te houden wordt pro-actief een controle ingepland. Bij de controle is in basis altijd ook een medewerker van de desbetreffende gemeente aanwezig. Veelal zal het hier om C evenementen gaan. Daar waar team advies van Brandweer Twente de risico's beperkt acht, zal in basis ook geen toezicht worden gehouden door Brandweer Twente. Gemotiveerd kan het bevoegd gezag alsnog om toezicht verzoeken.

Overige controles (Ondermijning / Adhoc / Projecten)

Naast de reguliere controles brandveilig gebruik verdienen jaarlijks ook andere objecten de aandacht. Dit kunnen gemeentelijke projecten zijn of actuele thema's die zich voordoen gedurende het jaar. Daarnaast is er de aanpak van ondermijning. Hierbij moet voorkomen worden dat de "onderwereld" zich middels bedrijven, in de bovenwereld nestelt en hierdoor de maatschappelijk integriteit, veiligheid en leefbaarheid aantast. Brandweer Twente kan op verzoek aansluiten bij initiatieven van gemeente Twenterand.

Daarbij hanteert Brandweer Twente de prioritering op basis van primaire risicoklasse uit de RAT. De meest bepalende risicofactoren zijn de zelfredzaamheid van de aanwezige personen en of zij wakend, dan wel slapend zijn.

Primaire risicoklasse	Maatgevende risicofactor	Gebouwsoort met grenswaarde
Hoog (zeer groot risico)	Personen niet zelfredzaam	- Gezondheidszorggebouwen > 10 pers. - Cellengebouwen > 10 pers. - Kinderdagverblijfsgebouwen >10 pers. - Wonen met zorg > 4 wooneenheden.
Belangrijk (groot risico)	Personen zelfredzaam en slapen	- Logiesgebouwen > 10 pers. - Kamerverhuurgebouwen > 4 woon. - Woongebouwen en woningen (tussenvorm/senioren)
Mogelijk (beperkt risico)	Personen zelfredzaam	- Kantoorgebouwen >150 pers. - Industriegebouwen >150 pers. - Publieke gebouwen > 50 pers. - Schoolgebouwen > 50 pers.
Aanvaardbaar (klein risico)	Overig	- Kantoorgebouwen <150 pers. - Industriegebouwen <150 pers. - Overige gebouwen <50 pers. - Overige woongebouwen en woningen

Hoe hoger de risicoklasse, hoe meer brandpreventieve voorzieningen aanwezig zullen (moeten) zijn in, aan of bij een object. Hoe meer noodzakelijke brandpreventieve voorzieningen, hoe groter de meerwaarde kan zijn van Brandweer Twente bij een controle. Daar waar Brandweer Twente de risico's beperkt acht, zal in basis ook geen toezicht worden gehouden door Brandweer Twente. Gemotiveerd kan het bevoegd gezag om toezicht verzoeken.

De reikwijdte van deze controles is, tenzij anders omschreven, beperkt tot vluchtveiligheid en de diepgang is steekproefsgewijs.

De gevolgen van een toename van adhoc controles, integrale controles of een toename bij controle in de realisatiefase en/of evenementen kunnen van invloed zijn op onze capaciteit bij toezicht in de gebruiksfase.

Lokale afweging

Vanzelfsprekend kan het bevoegd gezag in overleg met Brandweer Twente voor een andere lokale/bestuurlijke prioritering kiezen. Hierbij kan elke gemeente, in afstemming met Brandweer Twente als uitvoerende partij, gemotiveerd afwijken op grond van ondergenoemde zaken:

- Veranderen van jaarlijkse frequentie van de controles (bijvoorbeeld vanwege hogere/lagere prioritering van bepaalde gebruiksfuncties);
- Toevoegen van maatwerk objecten (bijvoorbeeld vanwege lokaal-bestuurlijke overwegingen);
- Beschikbare capaciteit binnen de gemeente op gebied van handhaving;

Deze keuzes dienen in het VTH-programma worden vastgesteld.